

THYMUS PRAECOX OP. U FLORI HRVATSKE

Mit deutscher Zusammenfassung

KRUNICA HRUŠKA

(Institut za botaniku Sveučilišta u Zagrebu)

Primljeno 3. 12. 1970.

Rod *Thymus* L. na području Hrvatske nije dosad bio detaljnije istraživan. Postoje jedino kratki prikazi ovoga roda u djelima pretežno florističkog karaktera, koji nisu mogli poslužiti kao zadovoljavajuća podloga za temeljitije rješavanje ove problematike. Potrebu za sistematskom obradom ovoga roda zapazio je već Hirc (1908 : 606). Međutim, sve do današnjih dana nije rodu *Thymus* L. u Hrvatskoj bila posvećena dolična pažnja, već je herbarski materijal bio najčešće determiniran u Beču od K. Ronnigera.

U posljednje vrijeme utvrdila sam, među ostalim, da su zbog nedovoljnog poznavanja neke vrste roda *Thymus* bile nezapažene u hrvatskoj flori. Tako je i vrsta *Thymus praecox* Op. (= *Th. Hornungianus* Op.; = *Th. Serpyllum* L. var. *nummularius* Čelak. non M. B.; = *Th. serpyllum* L. subsp. *praecox* (Opiz) Lyka) bila zapostavljena u posljednjih šezdesetak godina.

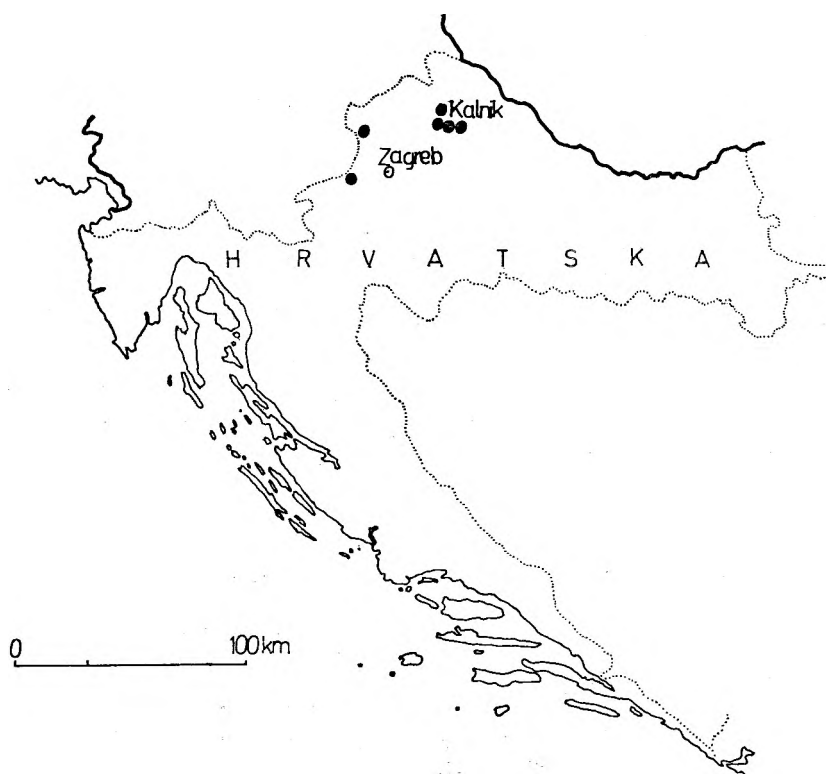
Iz podataka u novijoj florističkoj literaturi, koja mi je bila pristupačna, može se zaključiti da je *Thymus praecox* Op. rasprostranjen na suhim travnjacima razreda *Festuco-Brometea* te u predalpskim i alpskim područjima unutar zajednica sveze *Epilobion*, *Erico-Pinion* i *Seslerion* (Oberdorfer 1962 : 751).

Za područje Hrvatske *Th. praecox* spominje Hirc (1908 : 606) navodeći podatke Borbása, prema kojemu »odliku *spathulatus* Opiz ove vrste bilježi Borbás za Oštrc kod Samobora«. Nije egzaktni podatak Rossija (1930 : 64) o eventualnom nalazištu vrste *Th. praecox* Op. na Grlešu, jer sam revizijom tog primjerka iz herbara ZA utvrdila da se radi o vrsti *Th. longicaulis* Presl. I Ronniger (1939 : 360) sumnja da je ova vrsta kod nas rasprostranjena: »Ego nulla specimina (neque *Th. praecocis* neque eius var. *spathulatae* Opiz) ex Haemipaeninsula vidi et dubito, an revera ibi adsit«.

S obzirom na to da je ova vrsta zastupljena u flori susjedne Slovenije (Martinčić i Sušnik 1969:313), da dolazi na planinskim predjelima Mađarske (Lyka 1925:896), u Srbiji (Pančić 1874:553, Velenovsky 1903:20) i na području Bugarske (Velenovsky l. c., Stojanov i Stefanov 1925:968) vrlo je vjerojatno da je rasprostranjena i na ostalim predjelima Jugoslavije.

Zanimljivo je da u trećem izdanju bugarske flore (Stojanov i Stefanov 1948:981-994) vrsta *Thymus praecox* Op. nije navedena.

Prilikom skupljanja herbarskog materijala roda *Thymus* u Hrvatskoj naišla sam i na vrstu *Thymus praecox* Op. na Kalniku u sjeverozapadnoj Hrvatskoj (nekoliko primjeraka nedaleko od planinarskog doma, na obroncima jugozapadne ekspozicije na visini oko 600 metara). Pregledavajući herbarski materijal I. Horvata¹ pronašla sam dva primjer-

Sl. 1. Nalazišta vrste *Thymus praecox* Op. u Hrvatskoj (●)

Abb. 1. Fundorte der Art *Thymus praecox* Op. in Kroatien (●)

ka vrste *Th. praecox* Op. var. *clivorum* (Lyka) Ronn. (leg. I. Horvat V. 1925, det. K. Ronniger) s Kalnika i jedan primjerak sa Zelenjaka kod Mlina u Hrvatskom zagorju (leg. I. Horvat 30. V. 1919, det. K. Ronniger). Tipičnu *Th. praecox* Op. sabranu također na Kalniku determinirala sam u herbaru I. Trinajstića¹ (br. 6919 leg. I. Trinajstić 28. VI 1964). Time je potvrđena pretpostavka, da je vrsta *Thymus praecox* Op. rasprostranjena na području Hrvatske te da se sa sigurnošću može uvrstiti među biljke hrvatske flore.

Literatura — Schrifttum

- Hirc, D., 1903—1912: Revizija hrvatske flore. Revisio Florae Croaticae. Rad JAZU Zagreb 155—190.
- Lyka, K., 1925: *Thymus* L. In Javorika, S.: Magyar flora. Budapest.
- Martinčić, A., Sušnik F., 1969: Mala flora Slovenije. Ljubljana.
- Oberdorfer, E., 1962: Exkursionsflora für Südwestdeutschland und die angrenzenden Gebiete, Ludwigsburg.
- Pančić, J., 1874: Flora kneževine Srbije. Beograd.
- Ronniger, K., 1930: *Thymus* L. Ap. Hayek.: Prodrromus Florae peninsulae Balcanicae 2. Berlin-Dahlem.
- Rossi, Lj., 1930: Pregled flore Hrvatskog primorja, Prir. istraž. JAZU 17. Zagreb.
- Stojanov, N., Stefanov, B., 1925 i 1948: Flora na Błgarija. Sofija.
- Velenovsky, J., 1903: Nachträge zur Flora von Bulgarien. Sitzb. d. kön. böhm. Ges. d. Wiss. Prag 28, 10—26.

ZUSAMMENFASSUNG

THYMUS PRAECOX OP. IN DER FLORA KROATIENS

Krunica Hruška

(Botanisches Institut der Universität, Zagreb)

Wegen unvollständiger Kenntnis der Arten und Formen der polymorphen Gattung *Thymus* L. wurde die Art *Thymus praecox* Op. in der Flora Kroatiens bisher nicht beobachtet. In letzter Zeit wurde sie auf dem Gebirge Kalnik (nordwestliches Kroatien) gesammelt und auch im Herbarium I. Horvat's (det. K. Ronniger) und I. Trinajstić's aus Zagreb (det. K. Hruška) festgestellt.

Krunica Hruška, mr biol.
Institut za botaniku
Sveučilišta u Zagrebu
Marulićev trg 20/II
Zagreb (Jugoslavija)

¹ Ovom prilikom želim zahvaliti prof. M. Horvat i dr I. Trinajstiću, koji su mi omogućili uvid u njihov herbarski materijal roda *Thymus* L.